

mir i dobro

SAVJETI POLICIJE ZA SIGURNO RUKOVANJE
PIROTEHNIČKIM SREDSTVIMA

Božićni i novogodišnji blagdani su pred vratima. Šarenilo svjetlećih lampica, vesele božićne pjesme, prigodno ukrašeni izlozi, vatrometi i prskalice sastavni su dio blagdanskog ugođaja i raspoloženja. Ipak, što kad zvuk božićnih pjesama zamijeni zvuk sirene, a božićni ugođaj zamijene bolnički hodnici i bolnička postelja?!

Ono što brine hrvatsku javnost zasigurno su ozljeđivanja ljudi, ponajviše djece koja bez nadzora odraslih nestručno koriste pirotehniku. Iako mnogi smatraju kako je riječ o bezazlenoj dječjoj zabavi, nažalost, sve češće smo svjedoci tragičnih posljedica njihove uporabe. Kad je riječ o ozljedama, radi se o oštećenjima šaka i prstiju, lica i očiju u kombinaciji s opeklinama koje teško oštećuju funkcionalne dijelove šake, živce i tetive.

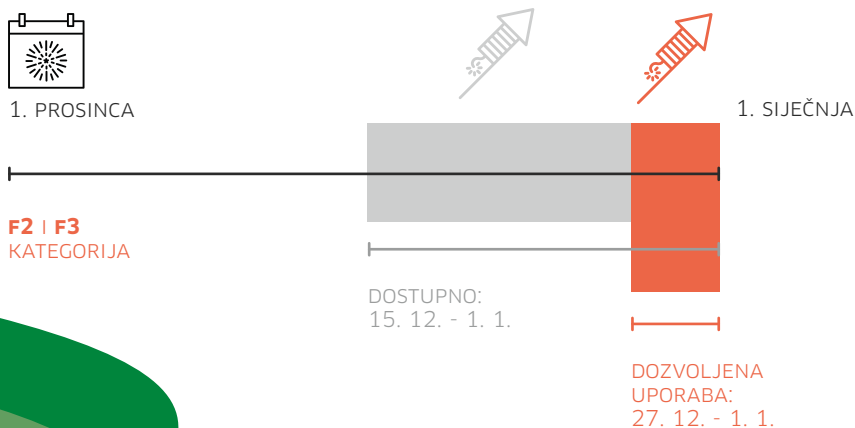
Vaša sigurnost i sigurnost vaših bližnjih izravno ovisi o vašem ponašanju. Mnogi ne shvaćaju kako je „igranje“ s pirotehničkim sredstvima, pa čak i najobičnijim petardama, uvijek rizično.

Ako koristite pirotehnička sredstva, spriječite moguća ozljeđivanja svoje djece i svojih bližnjih. Naučite kako sigurno rukovati pirotehničkim sredstvima.

Prema učincima, a prije svega prema količini eksplozivne tvari, pirotehnička sredstva, koja će se moći nabaviti i upotrebljavati u idućem razdoblju, dijele se na **F1, F2 i F3 kategoriju, osim petardi i redenika iz kategorije F3, jer njihova je nabavka i uporaba nedopuštena građanima.**

F1 kategorija pirotehničkih sredstava obuhvaća sredstva koja u sebi sadrže manje količine eksplozivne tvari (bengalske šibice, male petarde, konfete - bombice, žabice, čepovi i vrpce, pasje bombice, naboji za dječje pištolje, šibice sa zlatnom i srebrnom kišom i drugi slični proizvodi). Dostupna su u prodavaonicama i kioscima, a njihova uporaba dozvoljena je građanima starijima od 14 godina tijekom cijele godine.

Pirotehnička sredstva F2 i F3 kategorije pirotehnička su sredstva koja u sebi sadrže znatnije količine eksplozivne tvari. Prodaju se isključivo osobama starijim od 18 godina u specijaliziranim prodavaonicama za čiju prodaju je Ministarstvo unutarnjih poslova izdalo odobrenje. Njihova je prodaja dopuštena od 15. prosinca do 1. siječnja. Uporaba pirotehničkih sredstava F2 i F3 kategorije, osim petardi i redenika iz F3 kategorije, dopuštena je osobama starijim od 18 godina od 27. prosinca do 1. siječnja. Izričito je zabranjena njihova uporaba u zatvorenim prostorima te na prostoru gdje se okuplja veći broj ljudi.

OSNOVNA PRAVILA ZA SIGURNO RUKOVANJE PIROTEHNIČKIM SREDSTVIMA

- Obvezno pročitati i pridržavati se uputa proizvođača za sigurno rukovanje.
- Djeci mlađoj od 14 godina nije dopuštena kupovina i korištenje pirotehničkih sredstava.
- Osobe mlađe od 18 godina ne smiju koristiti pirotehnička sredstva F2 i F3 kategorije jer posljedice mogu biti kobne.
- Pirotehnička sredstva ne koristiti pod utjecajem alkohola.
- Poštovati sigurnosnu udaljenost pri aktiviranju pirotehničkoga sredstva.
- Pojam „sigurnosna udaljenost“ znači da u ugroženom prostoru ne smije biti prolaznika, djece, životinja ili zapaljivih ili osjetljivih predmeta te drugih sredstava ili predmeta koja pirotehničko sredstvo može oštetiti (vozila i sl.).

UPUTE ZA SIGURNO RUKOVANJE PIROTEHNIČKIM SREDSTVIMA

Oprez pri uporabi pirotehničkih sredstava u ovo blagdansko doba! Ne zaboravite! Pirotehnička sredstva nisu igračke iako se koriste za zabavu. To su eksplozivne tvari, koje, ako se njima neodgovorno rukuje ili rukuje suprotno priloženim uputama za rukovanje, mogu izazvati teške, trajne i kobne posljedice za zdravlje.

Ako ste se ipak odlučili za nabavku i uporabu pirotehničkih sredstava kako biste „pridonijeli“ blagdanskom ozračju, ne zanemarite moguće teške posljedice za vaše zdravlje, zdravlje osoba u vašoj blizini, životinje i imovinu... Pirotehnička sredstva valjalo bi koristiti u skladu sa sljedećim uputama:

PIROTEHNIČKA SREDSTVA KUPITI ISKLJUČIVO U PRODAVAONICAMA U KOJIMA JE NJIHOVA PRODAJA DOPUŠTENA I INZISTIRATI NA IZDAVANJU RAČUNA. Ovu uputu važno je slijediti jer su pirotehnička sredstva prije stavljanja na tržište prošla ispitivanja i imaju potvrdu o ispravnosti. Pirotehnička sredstva koja se kupuju „na crno“ mogu biti neispravna. Ako su neispravna, opasna su jer reagiraju nekontrolirano bez obzira na uputu o rukovanju koja se može nalaziti na pakiranju.

PIROTEHNIČKA SREDSTVA UPOTREBLJAVATI ISKLJUČIVO PREMA PRILOŽENIM UPUTAMA. SIGURNOSNE UPUTE I UPOZORENJA NALAZE SE NA POLEĐINI SVAKOG PIROTEHNIČKOG PROIZVODA. Svako eksperimentiranje s pirotehničkim sredstvima veoma je opasno i jedan je od glavnih uzroka ozljeđivanja. Osobito je opasno razdvajanje eksplozivnog od neeksplozivnog dijela pirotehničkih sredstava (stvaranje neke nove eksplozivne tvari ili pirotehničkog sredstva) jer je pirotehnička smjesa [eksplozivna tvar] veoma osjetljiva kad se nalazi izvan sredstva

i dostatan je i najmanji poticaj da dođe do nekontrolirane eksplozije.

PIROTEHNIČKA SREDSTVA UPOTREBLJAVATI ISKLJUČIVO NA OTVORENOM PROSTORU. Svaka uporaba pirotehničkih sredstava u zatvorenom prostoru (osim manjeg broja pirotehničkih sredstava I. kategorije), može imati ozbiljne posljedice za zdravlje (osobito sluh), u većini slučajeva dolazi do oštećenja objekta zbog udarnog vala koji nastaje eksplozijom te požara, zbog čega su moguće različite opasne i neželjene posljedice.

PIROTEHNIČKA SREDSTVA F1 KATEGORIJE SMIJU UPOTREBLJAVATI SAMO OSOBE STARIJE OD 14 GODINA, A SREDSTVA F2 I F3 KATEGORIJE ISKLJUČIVO OSOBE STARIJE OD 18 GODINA. Ova napomena važna je jer je praksa potvrdila kako se često ozljeđuju upravo mlađe osobe, koje i nisu smjele doći u posjed pirotehničkih sredstava višeg razreda i koje, bez nadzora starije osobe, ili eksperimentiraju s pirotehničkim sredstvima ili ih u međusobnoj igri koriste na neodgovarajući način.

NE POKUŠAVATI PONOVO AKTIVIRATI PIROTEHNIČKO SREDSTVO KOJE JE „ZATAJILO“ U PRVOM POKUŠAJU.

Ovo je važno jer se pokazalo kako veći broj ozljeda nastaje upravo kad se pokušava aktivirati sredstvo koje je „zatajilo“ (nije se aktiviralo u prvom pokušaju). Imajte na umu kako je takvo sredstvo neispravno i svako njegovo pomicanje može izazvati neočekivanu eksploziju. Neeksplozirano sredstvo potrebno je ostaviti u stanju mirovanja najmanje 30 minuta, ne prilazeći mu, a nakon toga neutralizirati većom količinom vode.

Uporabu pirotehničkih sredstava uvijek prati visok rizik ozljeđivanja i kršenje zakona. Sve navedene sigurnosne upute sadržane su i u Zakonu o eksplozivnim tvarima te proizvodnji i prometu oružja. Ne pridržavanje uputa o nabavci i rukovanju pirotehničkim sredstvima sankcionirano je na način da je za prekršaje fizičkih osoba propisana kazna od 1000 do 15 tisuća kuna, a za pravne osobe od 10 do 80 tisuća kuna. Propisana je kazna od 1000 do 3000 kuna za zakonskog zastupnika djeteta mlađeg od 14 godina koje je uporabilo pirotehnička sredstva. Najveća kazna ipak je neočekivani tragični scenarij kao posljedak uporabe različitih pirotehničkih proizvoda - ozljeđivanje.

POSEBNI SAVJETI ZA RODITELJE

Kako biste izbjegli neželjene posljedice, ne poklanjajte djeci nešto od čega bi mogli stradati.

Uvijek budite uzor svom djetetu jer djeca petarde ne doživljavaju opasnima ako ih i vi koristite.

Petarde nisu igračke. Najčešće uzrokuju ozljede šaka i prstiju, lica i očiju.

Savjetujte djecu da ne diraju neaktivirana pirotehnička sredstva, ne rastavljaju ih i ne pomiču, a u slučaju da ih zapaze neka odmah zatraže vašu pomoć!

Ako se ipak odlučite koristiti pirotehničkim sredstvima, prvo pažljivo proučite upute na načinu rukovanja pirotehničkim sredstvima jer njihova pogrešna uporaba može biti kobna.

Svakako valja imati na umu da osobnim primjerom pokazujemo djeci, a i odraslima, kako pirotehnička sredstva nisu igračke nego opasno sredstvo „zabave“ koje, osim mogućnosti ozljeđivanja sebe i drugih, uznemiruje druge ljude, životinje, zagađuje i uništava okoliš. Ako se ipak odlučimo na kupnju i korištenje pirotehničke opreme, treba je koristiti u skladu s uputama, izbjegavati izradu improviziranih sredstava te ilegalnu kupnju u kojoj zbog neodgovarajućeg skladištenja (vlažne prostorije), isteka roka trajanja te nedosljednih uputa, sebe i druge dovodimo u nepotrebnu opasnost. Roditelji bi morali biti odgovorni i ne kupovati i poklanjati djeci nešto od čega bi djeca mogla stradati. Posljedice nestručne i nesavjesne uporabe ovih sredstava mogu nekoga obilježiti za cijeli život.

Roditelji, budite odgovorni i ne dopustite djeci da rukuju pirotehničkim sredstvima bez vašeg nadzora.

Najbolja preventiva jest nekorisćenje pirotehnikе i drugih eksplozivnih i ubojitih sredstava jer blagdani se mogu proslaviti i drukčije: ljepše, ugodnije i – prije svega – svečanije.

IMPRESSUM

Izdavač:

Ministarstvo unutarnjih poslova

Kabinet ministra

Služba za odnose s javnošću

Ravnateljstvo policije

Služba prevencije

Protueksplozijska služba

Uprava za upravne i inspekcijske

poslove

Inspekcija proizvodnje i prometa

eksplozivnim tvarima

PROSINAC 2017.

